

ДИСЕРТАЦІЙНІ РОБОТИ З МОВОЗНАВСТВА (тематика досліджень)

У 2012 році бюро Наукової ради з проблем «Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності» при Відділенні літератури, мови і мистецтвознавства НАН України працювало у такому складі (голова ради — проф. В. М. Бріцин, заступник голови ради — проф. Н. Г. Озерова, учений секретар — проф. В. В. Чумак). До складу бюро ради входили також керівники дев'яти проблемних секцій (загального та слов'янського мовознавства — чл.-кор. НАН України О. Б. Ткаченко, російського мовознавства — проф. Н. Г. Озерова, романо-германського мовознавства — докт. філ. н. В. П. Пономаренко, граматики — проф. К. Г. Городенська, діалектології та ономастики — проф. В. В. Лучик, комп'ютерної лінгвістики — академік НАН України В. А. Широков, лексикології та лексикографії — проф. О. О. Тараненко, стилістики — чл.-кор. НАН України С. Я. Єрмоленко, фразеології та фразеографії проф. Ю. Ф. Прайд). Протягом поточного року затверджено такі теми дисертаційних досліджень:

1. Семантичні поля в ідеографічному моделюванні російського лексику.
2. Номінація об'єктів надання послуг у російськомовному прагматиконі Криму: лінгвопрагматичний та лінгвокультурологічний аспекти.
3. Лінгвокультурні типи українського художнього дискурсу ХХІ століття.
4. Динамічні процеси в сучасній польській фразеології з анімалістичним компонентом.
5. Синтаксичні особливості текстів сучасної польськомовної преси в Україні.
6. Національно-культурна специфіка вербалізації гендерного чинника в сучасному художньому дискурсі (на матеріалі української, англійської та турецької мов).
7. Вербалізація емоцій в англійськомовному дискурсі: лінгвокомунікативний аспект.
8. Вербалізація інтенсивності ознаки в публіцистичному дискурсі.
9. Лінгвістична концепція Івана Франка (за матеріалами періодичних видань кінця ХІХ – початку ХХ століть).
10. Російське міське мовлення в полілінгвокультурному просторі Одеси.
11. Номінація груп осіб у російській мові: семантичний, функціональний і когнітивний аспекти.
12. Вербальні і невербальні вияви інтерперсональної комунікації в українській, англійській і польській мовах.
13. Мовні засоби творення іміджу політичного лідера (на матеріалі українського, російського та англійського дискурсу).
14. Принципи класифікації частин мови в європейському мовознавстві ХІХ–ХХ століть.
15. Етимологізація запозичень у різноструктурних мовах: лінгвісториографічний аспект.
16. Вербалізація концепту «чоловік» у сучасній українській прозі.
17. Висловлення зі значенням відмови в українському художньому діалогічному дискурсі.
18. Зооніми в сучасній російській мові: структура, семантика, функції.
19. Функціонально-семантичні параметри опитива в українській та англійській мовах.
20. Семантико-синтаксична структура речень з процесуальними суб'єктивними дієсловами вторинної номінації (на матеріалі української та англійської мов).
21. Структурно-семантичні властивості фразеологізмів із компонентом «назва квітки» (на матеріалі англійської, французької та української мов).
22. Македонсько-українські мовні паралелі: лексикографічний аспект.
23. Концептосфера кохання в сучасному поетичному дискурсі: лінгвокультурологічний та асоціативно-образний аспекти.
24. Українська тлумачна лексикографія: історія та сучасна практика.
25. Українська фразеографія другої половини ХХ – початку ХХІ ст.
26. Структурно-семантична та ідеографічна характеристика англійських фразеологічних одиниць на позначення ментальних властивостей людини.
27. Народні флоромени у болгарській мовній картині світу.
28. Мовна особистість учителя-словесника в умовах українсько-російського білінгвізму.
29. Культурологічна інформація в художніх та наукових текстах О.М. Сомова (лінгвокогнітивний аспект).
30. Мотиваційно-моделююча роль термічної семантики у структурі внутрішньої форми фразеологізмів.
31. Німецькі фразеологізми з комічною конотацією як елемент національно-мовної картини світу.

32. Вербалізація концепту «любов» в ідіостилі Т. Г. Шевченка, Дж.-Г. Байрона та Г. Гейне (лінгвокультурологічний аспект).
33. Розвиток словникового складу англійської мови ХІХ ст. (на матеріалі творів Шарлотти та Емілії Бронте).
34. Комунікативні стратегії в політичному дискурсі (на матеріалі виступів політичних діячів).
35. Жаргонізми в російському художньому дискурсі кінця ХХ – початку ХХІ ст.
36. Особливості кодування і декодування синтаксичної структури мовлення в осіб з діагнозом афазії.
37. Соціолінгвістичні аспекти мовного ландшафту Закарпаття.
38. Прагматичні функції мовних формул в Євангеліях (на матеріалі давньогрецького, латинського та українського текстів).
39. Концепт «Київ» у російській поезії.
40. Евфемізми в мові української містичної прози початку ХХІ століття.
41. Жанрово-комунікативні особливості дискурсу менеджменту персоналу в економічній сфері.
42. Французьке перекладознавство ХVІІ століття: історія, теорія, дискурс.
43. Категорія часу в когнітивно-дискурсивному просторі неблизькоспоріднених мов (на матеріалі української та англійської мов).
44. Морфологічні опозиції в різноструктурних мовах: лінгвоісторіографічний аспект.
45. Сільськогосподарська лексика української мови ХVІ–ХVІІІ ст.
46. Мікротопонімія Уманщини ХVІІ–ХІХ ст.
47. Лексика на позначення стихійних явищ в українській мові ХІV–ХVІІІ ст.
48. Концепт «сім'я» в китайській, англійській та українській мовах.
49. Форми звертання в німецькій мові на тлі соціально-економічних і політичних зрушень другої половини ХХ – початку ХХІ ст.
50. Структурно-семантичні та стилістичні аспекти афіксальної варіантності слова (на матеріалі української, російської, англійської та французької мов).
51. Мовні засоби вираження оцінки в літературно-критичних текстах: культурологічний та дискурсивний аспекти.
52. Метафоричне представлення концепту «Україна» в російських ЗМІ.
53. Лексико-семантичне поле «патріот» в українській художній публіцистиці.
54. Діахронна семасіологія: історія і сучасний стан.

Учений секретар Наукової ради

*«Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності» НАН України
В. В. Чумак*